

К.С. Курмамбаева
Семей қаласының Шәкәрім атындағы университеті, Семей, Қазақстан
(E-mail: karlitos-73@mail.ru)

Жанат Әскербекқызы поэзиясының көркемдік ерекшелігі

Аңдатпа. Мақалада 1990 жылдары қазақ поэзиясына келген талантты топтың ішінде өз орны айқындалған, шығармашылығы қалыптасқан, жеке-дара қолтаңбасы бар Жанат Әскербекқызы поэзиясы ғылыми тұрғыда талданған. Автор ақынның сөз өнеріне қосқан үлесін, әкелген жаңалығын пайымдау үшін әдебиеттанушы ғалымдардың зерттеу еңбектеріне жүгіне отырып, оның идеялық және көркемдік дүниесіндегі ерекшеліктерді (тілі, стилі, т.б.) ашып көрсетеді. Ұлттық құндылықтарды биік тұтқан, әрі эстетикалық талғамға сай туындыларына объективті баға беруге ұмтылады. Мысалы, ақын поэзиясының Оралхан Бөкейдің романтикалық прозасымен үндестігі салыстырыла дәйектелген, өлеңдеріндегі символдық бейнелер байышталған. Лирикалық иірімдерден бөлек, Ж. Әскербекқызы жырларында жиі ұшырасатын отансүйгіштік сарын нақты мысалдар негізінде зерделенген, сондай-ақ, өлеңдерінің өрнегіне өрілген мифологиялық және фольклорлық элементтердің поэтикалық сыр-сипаты тиісінше сараланған.

Түйін сөздер: поэзия, романтика, лирика, метафора, фольклор, образ, көркемдік дәстүр, мифология.

DOI: <https://doi.org/10.32523/2616-678X-2021-134-1-37-43>

Түсті: 31.10.20 / Қайта түзетілді: 25.12.20 / Жарияланымға рұқсат етілді: 18.03.21

Кіріспе. Жанат Әскербекқызының өлеңдері республикалық басылымдарда 1982 жылдан бастап жарияланып келеді. Оның поэзиясында Алтайдың ақ қысын көркем бейне қылып өшпестей таңбалап берген Оралхан Бөкейдің романтикалық прозасымен үндестік молынан кездеседі деуге болады. Қазақ поэзиясына XX ғасырдың 90-жылдарының ішінде балауса жырларымен келіп, әдеби ортаны елең еткізген ақынның шығармашылық жолы үздіксіз ізденіспен, өсумен ерекшеленді. Ақын қыздың 1983 жылы жазылған «Қара гүл» атты өлеңі – тосын теңеу, тың метафоралық қолданысымен, астарлы мәнімен оқырмандар жүрегіне жол тапты. Бұдан кейінгі жылдары жазылған «Елік-сезім», «Ту сыртымнан Көкжорға кісінеді», «Перінің қызы Бекторы», «Қаракөз-бұлақ», т.б. өлеңдері тың ізенісімен ерекшеленсе, әр жылдары жарық көрген «Ғарыш билер ғұмырымды», «Қаңтардағы қы-

зыл гүл», «Қаракөз-бұлақ», «Қаз қанатындағы ғұмыр», «Ай-тамғы», «Қыш тақтадағы сына жазу» атты өлеңдер жинағы арқылы ұлттық поэзияға сапалық тұрғыда өз үлесін қосты.

Сыршылы өлеңдеріне адамның жан-дүниесінің сан қатпарлы күйін, сондай-ақ, өткен мен бүгінді, тарихи сәттердің үзіктерін арқау еткен ақынның шығармашылығы туралы бірсыпыра зерттеулер де жазылды. Біз Жанат Әскербекқызы поэзиясының көркемдік сипатын көңіл күй ауанын бейнелеген алуан тақырыптағы өлеңдері арқылы зерделеуді мақсат еттік.

Зерттеу әдістері. Тақырыпты қарастыруда талдау, жинақтау, салыстыру әдістері ұстанымдары негізге алынды.

Талқылау. Жанат Әскербекқызының өлеңдерінде көрнекті қаламгер Оралхан Бөкейдің романтикалық сарындағы прозалық туындыларымен үндестік кездесетінін сөз басында

айтып өткенбіз. О. Бөкейдің «Қар қызы» атты повесіне кейіпкер болған тылсым бейне бар. Ол – «қар шағылдарының арасынан сыңсыта ән салатын Қар қызы». Жанат Әскербекқызы өлеңінде осы мотив былай жаңғырады:

Сол күндер қайта оралса,
Қоңыр мұң бұлтын жан дауылымен қуар ем,

Көңіліңнің мөлдір көгіне
Жарқырап күндей шығар ем.
Арман-шыңына бет алсаң, сенің алдыңнан
Қар қызы болып шақырар едім мына мен [1, 3 б.].

Ақын тіршіліктің ақ пен қарасын, тағдырдың мың алуан бейнесін айналадан іздеп табады. «Қара гүл» атты тосын бейнелі өлеңі – соның айғағы.

Ақ гүл де көрдім,
Қызыл гүл тердім. Ал, мұны.
Көргенім осы...қозғалып кетті-ау
жан мұңы,
Қара гүл тұрды, қауызы тұнып тамшыға,
Гүлдің де, сірә, болады екен ғой тағдыры...
Нәп-нәзік болмыс неліктен ғана қаралы,
Жалғыз бұл емес, гүл біткен ертең солады.
Жаудырап тұрып қараған сәтте, көзіме
Елестеп кетті қаракөз қыздың жанары.

Тұңғыықтанып, түнеріп тұрды қара гүл,
Төбенің төсін қақ жарып шыққан жара бұл!

Бұрылып кеттім... Құйындай ұйытқып көңіліме
Беймазаланып, тап бола кетті нала бір.

Мына гүл менің мұңымды жаяр жаршы ма,

Сығылар мұңың,
қансыра, жүрек, қансыра!
...Көз орнында көз емес... кейде қарасаң
Қара гүл тұрар, қауызы толып тамшыға... [1, 8 б.].

Ақын метафораны поэтикалық тұрғыдан өте нәзік қолданған және лирикалық кейіпкердің күллі болмысы гүл қауызына тұнған шық тамшысына ма, әлде жаңбыр суына ма,

ол енді көз жасының аллегориясы; өмірдің құса-қайғысын нышан білдірген белгіге байланып қалған ілкі бір мезеттің биік трагедиялық табиғатын көркем аша білген. Ақынның өзі айтқандай,

Таңырқама, бауырым, мына өмірге
Меңде де бар наза, өкпе-нала.

Жанат Әскербекқызының өлеңдерінде қыздың жанын гүлге жиі теңеу кездеседі. «Іздеме мені» атты өлеңінде [1, 15 б.]: «Нәп-нәзік жанды бөлісіп кеттім шоқ гүлмен»; «Қызыл қырқадан сен жаққа мен де көз тіктім. Көктем желімен ырғала тұрып гүл-тұлғам» және «Ауылымның сыртында жалғыз бұлақ» деп басталатын өлеңде «Түн құшағын ашқанда жылайтын ол Нәзік жанын ауыртып гүл ғұмыры» делінген [1, 21 б.]. «Бұлдырап көз ұшында жоғалады Қылт еткен қызғалдақтай қыз-ғұмырым»; [1, 45 б.]. «Өртеңге өскен гүл едім»; «Сортаңға біттің сорлы гүл».

Іңкәрім – гүл, көктемім – пәк сұлуым,
Жүрекке махаббаттың тақшы гүлін.
Кеудемнен қоңыр мұңды жұлып алып,
Әлемнің әкеп орнат жақсылығын [1, 27 б.].
Қыз бейне ақын үшін үлбіреген гүлмен тең, сондықтан оның жанын мұң ториды.

Жүруші ең, құрбым, көктемгі гүлдей жайнаңдап,

...Нәзік гүліңнің сары желегі бүрілді-ау.
Гүл өсу үшін тіршілік көзі – су керек.
Гүлмен қоса ақын бұлақты да жиі суреттеуге құштар.

Шөлдесе жаның – бұлақпың,
Шөліңді қандыр.
Сенделе іздеген сен бе едің, сенімді жан бір,

гүл болып жұпар себейін нұр жүрегіңе
қауызымды иіске, өзіме сәлімді қалдыр!

Бұл ұғымға параллель, күн мен түндей егіз айналатын ұғым – көз жасы. «Жапырақ қайың-қыздың көз жасы боп, Үзілген тірлік мұңын ұқтырады...» немесе «Бұлт басқанда көңіліңнің мөлдір көгін, Тамшы болып жаныңа тамдым ба мен?»; «Аспанның жаңбыр – жасымен Қара тасқа да гүл ектір»; «Бұлақ та көзін бұлады, Кім айтар оны мұңсыз деп».

Лирикалық иірімдерден бөлек, Жанат Әскербекқызының жырларында отансүйгіштік сарын мол.

Табынам қара өлеңнің тегіне мен,
Қазаққа өлең – өмір, өмір – өлең.
Ақтабан шұбырынды жылдарында
Қара өлең елім-айлап еңірегем.

Ұлттың өткені мен бүгінін бір көруді ақын көкірегі ұмытпаса керек. «Білге қағанның Күлтегінді жоқтауы» атты өлең қазақтың ежелгі поэзия дәстүрінде жазылған.

Еркіндігін еліңнің сақтаған ең,
Дұшпаныңнан жеңіліс таппаған ең.
Сен кеткелі сенімім тас-талқан боп,
Сүйретіліп шығамын таққа да әрең.
Сұрасаңдар бүгінде осы халім,
Ертеңді ойлап, егілем, шошынамын.
Күлтегінің мезгілсіз ажал тапты,
Келеріңнен, елім-ай, шошынамын [1, 52 б.].

Жанат Әскербекқызы өлеңдерінде мифологиялық, фольклорлық мотивтер тұспалды, ишаралық, бейнелілік қызметімен ерекшеленеді.

Пеңдеге ғашық пешенем,
Перінің қызы екенмін.
Көгеріп мұңмен көсегем,
Көңлімді жүдеу етермін.

Тұрағым – аспан секілді,
Адасып жүрмін жер басып.
Болғанда шама екінді
Кетемін қоңыр белді асып.

Жанат ақын қазақтың «Ер Төстік» ертегісіндегі образдарды өз өлеңдерінде жиі пайдаланды. Ол ертегінің жағымсыз кейіпкері Бекторыны кінәламайды, керісінше, жанына жақын тартады, тіпті, өзін кейде сол перінің қызы Бекторыға балайды. Кенжекейге бұйырған асыл махаббатқа Бекторы қызықса несі бар деп терең ойлайды.

Пеңдеге айтпа өкпені
Перінің қызы Бекторы,
қайтесің мыстан-пиғылды,
Тәңірге сыйын көктегі.

Сынықси күлмей сыр бүгіп,
Көрсеттің несін сұм қылық.

Шаңына көміп кетті ме,
Шалқұйрық мінген бір жігіт.

...Толықсып шықшы алдынан,
Төгіліп тұрып сал бір ән.
Тағдырын шеш деп өзіңнің
Төрелігіңе қалдырам [2, 49 б.].

Негізінде Жанаттың ұлттың өзегінде балталасаң өшпестей болып тұнған ертегілік танымды айрықша қызықтау, құнарын сезіну және бауырына басып, иемдену бар. Және мұнысы ауық-ауық ән қайырмасы сияқты төгіліп кететін сияқты. Мысалы, «Ертістің бойы» атты өлеңінде:

Ертістің бойы ертегі ме еді,
Жезтырнағы бар, жез жүрек.
Үрейлі күйді шертеді желі,
Сұмдық бар жалғыз көзді деп.

Толықсып тоғай тербелер баяу,
Шайылып тәні жаңбырмен.
Пиғылында жоқ пенделерді аяу,
Мыстанға кез боп қалдым мен [2, 15 б.].

Немесе, «Алты қазбен қоштасқан Төлегендей Алты күнмен қоштасам зарымды айтып»; «Бір кебісімді түн алып қалды // Шолпанға ұқсап кеттім мен»; «Ақжүніс ару жылап ояңды // Арыма жоқшы болмаққа»; «Қараман итті қан қылар // Қарлыға қыздың кегін бер!»; «Өте шықты бір күндер // Қыз Жібектің көшіндей».

Әдебиеттанушы ғалым Серік Негимов: «Фольклорлық шығармалардың көркемдік әлемі – поэзия тілінің дәстүрлі қайнар көзі... Ауыз әдебиеті әлемі қазіргі таңда тіл ұстарту үшін, көркемдік ойлау дүниесінің ассоциациялық шеберліктерін арттыру үшін де айрықша қажет», - дейді [3, 335 б.]. Ғалымның бұл тұжырымы ақындықтың табиғатын, поэзияның өзіндік ерекшелігін тереңдей тани түсуге мегзейді.

Орыс ғалымы Ю.Борев: «Көркем шығармашылық әлем өміріне ерекше назар аударудан басталады және «ерекше (сирек) әсерлерді, оларды жадта сақтап, зерделей білу шеберлігін талап етеді» дей келе, жад – шығармашылықтың психологиялық факторы» екенін айтады [4, 95 б.]. Ғалым айтып оты-

рған жад шығармашылық сипатқа ие. Сана түбіндегі ойдың өлеңге айналуы барысында жадтың орны маңызды. Ақынның тарихи жады өте мықты: «Жошыны жұтқан Шыңғыстай Өлтіріп алдым өлеңді...», «Қаңқасы ғана қалды оның» деген жолдардан бағзы бір тарихи оқиғаны психологиялық халмен сабақтастыруды көреміз.

Өзегімді өлең өртеп жатады,
Көз алдымда ойнақтайды қос құлын.
...Қарапайым тірлік үшін – тірімін,
Өлең үшін құрдым жұтып, құрыдым.

...Не біледі, еркелейді құлындар,
Құлындарым, сарқып ішкен мұңым бар.

Естияр шақ туған кезде үңіліп,
Өлеңімнен өмірімді ұғындар.

Бұл шумақтан қолына қалам ұстап туған қазақ ақын-жазушы қыздарының бағы мен соры қос қанат болып көрінеді. Қазіргі заманғы қазақ қоғамының күйіп тұрған мәселелерінің бірі оң жақта отырған бойжеткен қыздың некесіз туған сәбиін шырылдатып, перзентханаға тастап кетуі екені шындық. Жанат Әскербекқызы осынау тірі жетім бөбектер мен көкек аналар тақырыбына жүрек шымырлатар жыр арнады. ««Сәби, сәби, сәби, – дейді сор жүрек» деп басталады.

Тас жүрегін жібітпеді бір ана.
Жан-тәнімен егілді кеп бар ана.

...Бірте-бірте жадырады мұң көгі,
Сәби өсті, өзі жайлы білмеді.
Бір ананың жарып шығып құрсағын
Бір ананың құшағында гүлдеді.

Нәтижелер. Жанат Әскербекқызының лирикалық жырларында нәзік әйел жанының жұмбағы мен сұлулығы қоса өріледі. Жыраулар поэзиясынан да нәр алатын, оның қазақ халқының тұңғық дүниетанымында бар рух пен ділді көрсететін таңбаларды есінен шығармайтын төл баласы екенін танытатын өлең жолдары сан алуан иірімдермен өріліп, ойлы оқырманын жетелеп отырады.

Ақынның айналып келетін алтын қазығы – ел мен жерді қастерлеу, отансүйгіштік сезім.

Ол оның фольклор, мифология мотивтерімен үндес өлеңдерінен бастау алып, патриоттық жырларына, өткен мен бүгінгі қауышуына ұласады. «Тастағы таңба» атты өлеңнің мазмұны сонау есте жоқ ескі замандардағы түркі бабалардың рухын өлтірмей, жаңа ғасырға көшіру болып табылады.

Көк тастың тәніне қашалған,
Көне сыр жұмбағын аша алман.
Құлпытас, тіліңді тістейсің,
Күрсінер шежіре тасаңнан,
Уақыт өзіңе сүйеніп,
Кеңістік көзіне жас алған.

Орасан биік рухты өлең табиғаты биік патриотизмнің әнұраны сияқты естіледі. Уақыт пен кеңістік, яғни космостық ұғымдарды тұлғаландыруы ғажап шыққан.

Көктүрк күйғытып күлікпен,
Көрінсе, күллі жау үріккен,
Көк сүңгі жолашар қару боп,
Күдікті түйреген үмітпен,
Осынау даңқыңнан бабалар,
Тек таңба қаларын біліп пе ең?! [2, 48 б.]

Өлеңде сүйініш пен күйік қабат өріліп тұр. Өйткені ақын жаны қазіргі заманғы ұлылықты аңсайды. Ұрпақтың мықтылығын қалайды. Сондықтан да ақын бұл сарынды келесі бір өлеңінде жалғайды:

Көк бөріге сыйынып, көкке қарап қол жайдым,
Көкірегімде күй ұлып, заман зарын толғаймын...

Көктүркінің ұланы неге болмадым,
Бөрілі туды көтеріп,
Бөрідей жауға тиетін
шығыршығы торғай көз сауыт киетін.

Ақын жыраулар поэзиясынан нәр алғанын, ұрпақ сабақтастығын танытып отыр. Бұл баяғы Қазтуған, Доспамбет, Шалкиіз, Ақтанбердіден жалғасып, Махамбет кейінгі ұрпаққа табыстаған өрлік рух. Сөнген оттай болмауы үшін де қазіргі заманғы ақындар ғаламданудың төбеден төніп қалған елесіне қарамастан, көне жырдың күмбірін толғай беруге ниетті. Өйтпесе, рухы жасып кетеді.

Жанат Әскербекқызы поэзиясының лейтмотивінде қарға өскен гүл символы бар. Ол

осынау заман өзгерген сайын қазақ баласы алыстап бара жатқан ұлттық рухты аңсаумен де екшеледі, ұлтсыздану ұранына қарсылық болып та естіледі. Нәзік лирика мен биік патриоттық сезімді қатар өруге ақын шебер.

Жанат өлеңдерінің тілдік қоры мол. Қиынсыз, олақ, артық тұрған сөйлем немесе сөз, әсіресе, поэзия жанрында болмауы тиіс.

Өйткені ол биік жанрдың табиғатын бұзды. Бұл тұрғыдан ақынның өзіне тән қолтаңбасы әр жыр кітабында сайрап жатыр. Мұның сыры Жанат Әскербекқызының ұлттың тілдік қазынасын терең меңгеруінде. Сондықтан оның шығармашылық жады мен түпсанасында ұлттық образдардың тұнып тұруы заңды құбылыс.

Жошыны жұтқан Шыңғыстай
Өлтіріп алдым өлеңді.
Ақыретке дейін мұң құспай,
Жүре алмаспын-ау мен енді.

Көз жасымменен тізген ем,
Мөлтілдетіп-ақ әр жолын.
Сәтімде бүгін іздеген,
Қаңқасы ғана қалды оның.

Өлтіріп алдым өзімді
Естіртер жанға жазам бар.
Бейшара сезім көз ілді,
Шабытым қайда асандар?!

Өкініш өртеп өзекті,
Шыңғыстай аласұрдым мен.
Дүние – шіркін кезек-ті,
Түбі қайтеді...кім білген.

Алғашқы ойы елең еткізер өлеңнің сарыны ескі ғасыр тарих жылнамасына кетіп, жаңа ғасыр басталар тұста жан аңсары шығармашылықпен басыбүтін айналысуға өлара қоғамдағы көнкөріс тіршілігі мүмкіншілік бермеген ақын жанының аласұруы, өлеңіне мұңын шағуы. Былайша, уақыттың бейнесіне дәл бейнелеуімен ерекшеленеді. «Ақсақ құлан» аңызы қазақтың санасынан кетпейтұғын тарих болса, әйел ақынның өлеңге деген шынайы құштарлығын Жошының қапыда өлтірілуіне теңеуі нағыз ұлттық дүние-

танымның айғағы болады. Жанаттың бір-біріне қабыса қоймайтын қос ұғымды доғаша иіп әкеп, бір өлеңнің астарына салу шеберлігін атап өтпеске болмайды.

Қорытынды. Жанат Әскербекқызының жырларынан сыршыл, аңғарымпаз жанның табиғаты анық көрініп тұрады. Көңілін тоқытқан, ерекше әсер сыйлаған сәттер мен құбылыстардың нәзік тұсын санасында ұстап қалып, оны көркем де бейнелі қалыппен туындатуда ақынның өзіндік мәнері айрықша көрініп, үні ерекше танылды.

Қазақ поэзиясында Фариза ақыннан басталған сыршылдық, сезімталдық кейінгі толқын сінділерінде өрби түскені шындық. Фариза ақын не деуші еді:

Жұртқа жұмбақ болды да мендегі елес,
біреулерге бұл күнде мазақ та өзім...
Махаббаттың күйігі – ерлер емес,
әйел ғана шыдайтын азап-төзім [5, 42 б.].

Гүлнәр Салықбаева қазақ әйелінің жан сырын бүгіп қалатын сәтін ол да именбей, көркем ойдан толықси туған өлеңнің қанжығасына байлап жібереді:

Сен – мендесің!
Өтсе де неше керуен,
Бал айының әніне балқы, көкпек!
Қап-қараңғы. Қазылған көшелермен
Тәтті ойымнан келемін тәлтіректеп [6, 16 б.].

Жанат Әскербекқызы бұл тақырыпты көп қаузаған. Абайша айтса, «Өлең, шіркін – өсекші...» екенін біле тұра жан сырын өлеңге өріп, бейнелі ойға бөлеп айтудан тартынбаған ақын.

Сіз – ғұмырлық шер болдыңыз,
Күлкі, мұңға тел болдыңыз.
Көз жасымнан көл жасағам –
Қайық болып тербелдіңіз, –
деген жолдардағы сезім шындығы осы сөзімізге дәлел бола алады.

Қорыта айтқанда, Жанат Әскербекқызы қазақ поэзиясына өзіндік қолтаңбамен келіп, өзінің дара стилін танытқан ақын ой мен сезім ұштасып, терең сыршылдықпен, шұрайлы тілмен өрнектелген өлеңдері арқылы әдебиетімізді сапалық тұрғыда байытуға өз үлесін қосуда.

Әдебиеттер

1. Әскербекқызы Ж. Қаракөз – бұлақ, – Астана: Елорда, 2001. – 184 б.
2. Әскербекқызы Ж. Қаңтардағы қызыл гүл. – Астана: Елорда, 2001. – 76 б.
3. Негимов С. Шығармалары. I том. – Астана: Фолиант, 2015. – 424 б.
4. Боров Ю. Эстетика. Алматы: «Ұлттық аударма бюросы» қоғамдық қоры, 2020. – 408 б.
5. Оңғарсынова Ф. Ғашық сезім. – Астана: Фолиант, 2013. – 224 б.
6. Салықбаева Г. Аспандағы аңсарым. – Алматы: Жазушы, 2001. – 144 б.

K. Kurmambayeva

Shakarim University of Semey, Semey, Kazakhstan

Artistic features of Zhanat Askerbekkyzy's poetry

Abstract. The article provides a comprehensive scientific analysis of the poems of Zhanat Askerbekkyzy. The romantic harmony of Zhanat Askerbekkyzy's poems is compared with the poetry of Oralkhan Bokey. Among the talented youth who entered Kazakh poetry in the 1990s, Zhanat stands out as a poet with a distinctive, unique style.

The author of the article reveals symbolic and lyrical images in the poems of Zhanat Askerbekkyzy. In addition to lyrical stanzas, the author of the article analyzes and systematizes on specific examples of the use of patriotic motives in the poems of Zhanat Askerbekkyzy. The author also scientifically expounds the fact that the poet often added elements of mythology and folklore to his poems.

The author purposefully has studied the novelty of Zhanat Askerbekkyzy's poetry. Where appropriate, the author used research by scholars published in the field of literary criticism in writing the article. The poet's poems have explored his national style, artistry and aesthetic taste, and have revealed the poet's own handwriting. The poet's ability to defend ethno-cultural values, to reveal national traditions and thereby contribute to Kazakh poetry is analyzed and explained. In her article, the author of the article was able to show that the language and style of the poems are clear.

Keywords: poetry, romance, lyrics, metaphor, folklore, image, artistic tradition, mythology.

К.С. Курмамбаева

Университет имени Шакарима города Семей, Семей, Казахстан

Художественные особенности поэзии Жанат Аскербекқызы

Аннотация. В статье дается всесторонний научный анализ стихов Жанат Аскербекқызы. Романтическая гармония стихов Жанат Аскербекқызы сравнивается с поэзией Оралхана Бокея. Среди талантливой молодежи, пришедшей в казахскую поэзию в 90-х годах, Жанат выделяется тем, что она поэт с ярко выраженным уникальным, своеобразным почерком. Автор статьи раскрывает символические и лирические образы в стихотворениях поэтессы. Помимо лирических строф, анализируются и раскрываются на конкретных примерах патриотические мотивы. Также приводятся доказательства, что в стихотворениях часто встречаются элементы мифологии и фольклора.

Автор целенаправленно изучил новизну поэзии Жанат Аскербекқызы и при необходимости использовал при написании статьи исследования ученых в области литературной критики. Изучены национальный стиль, художественное мастерство, эстетический вкус поэта, выявлен его почерк. Анализируется и объясняется умение поэта отстаивать этнокультурные ценности, раскрывать национальные традиции и тем самым вносить свой вклад в казахскую поэзию.

Ключевые слова: поэзия, романс, лирика, метафора, фольклор, образ, художественная традиция, мифология.

References

1. Askerbekkyzy Zh. Karakoz – bulak [Karakoz – stream] (Elorda, Astana, 2001, 184 p.). [in Kazakh]
2. Askerbekkyzy Zh. Kantardagy kyzyl gul [Red flower in January] (Elorda, Astana, 2001, 76 p.). [in Kazakh]
3. Negimov S. Shygarmalary. I tom [Works of art. Vol. I] (Foliant, Astana, 2015. 424 p.). [in Kazakh]
4. Borev Yu. Estetika [Aesthetics] («Ulttyk audarma biurosy» kogamdyk kory, Almaty, 2020, 408 p.). [in Kazakh]
5. Ongarsynova F. Gashyk sezim. [Feeling in love] (Foliant, Astana, 2013, 224 p.). [in Kazakh]
6. Salykbaeva G. Aspandagy ansarym [My wishes are in the sky] (Zhazushy, Almaty, 2001, 16 p.). [in Kazakh]

Автор жайлы мәлімет:

Қурмамбаева Карлығаш – филология ғылымдарының доценті, қазақ тілі мен әдебиетінің оқу кафедрасының доцент м.а., Семей қаласының Шәкәрім атындағы университеті, Семей, Қазақстан.

Kurmbayeva Karlygash – Associate Professor of Philological Sciences, Acting associate professor of the Department of Kazakh language and literature, Shakarim University of Semey, Semey, Kazakhstan.